

Kurjer Łódzki

Numer pojedynczy 100.000 Mk.

Redakcja Zawadzka 1 Administracja Piotrkowska II :: Skrzynka pocztowa 132 :: Telefon 229.

Redaktor przyjmuje od godz. 3-4 popołudniu.

Kierownik Administracji przyjmuje od godz. 11-12 rano.

Redakcja otwarta od godz. 9-12 i od godz. 2-7 po poł.

Administracja czynna od godz. 8 rano do godz. 7 po południu bez przerwy.

Konto czekowe		CENA PRENUMERATY:		CENY OGŁOSZEN:		ZAMIEJSCOWE o 50% drożej.		ZAGRANICZNE o 100% drożej	
P. K. O.		W Łodzi — — —	miesięcznie Mk. 1000000	Przed tekstem Mk. 5000	za wiersz milimetr, 1 lam. (strona 8 lamów)	Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.		Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar Administracja nie odpowiada.	
Nr. 61747		Dla robotników	" " " " " " " " " "	Za tekstem	" " " " " " " " " "	Artykuły nadesłane bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne		Rękopisów nie zwraca się.	
		Na prowincji	" " " " " " " " " "	Nekrologi	" " " " " " " " " "				
		Zagranica	" " " " " " " " " "	Komunikaty	" " " " " " " " " "				
		Odnoszenie do domu	" " " " " " " " " "	Zwyczajne	" " " " " " " " " "				
				Drobne od m. 15000 do 25000	za wyraz najmniej za ogłoszenie m. 150000				
				Ogłoszenie nadesłane po godz. 7-ej wiecz. o 50 proc. drożej.					

Wychodzi codziennie o godzinie 5 rano.

W kołowrocie sprawy odszkodowań.

Rokowania między Francją a Niemcami.

PARYŻ, 26 grudnia (PAT).—Memoriał niemiecki, wręczony Poincaremu wyraża poglądy niemieckie na sprawy polityczne i administracyjne, nie poddając dyskusji całości spraw odszkodowań. Charge d'affaires niemiecki odczytał dokument, poczem Poincare zażądał pewnych wyjaśnień. Rząd Rzeszy pragnąłby widzieć usunięcie barjer celnej oraz zniesienie opłat, dobowanych na terenie okupowanym. Rząd Rzeszy pragnąłby współpracować w ukonstytuowaniu Banku Reńsko-Westfalskiego oraz domaga się powrotu przyjęcia na służbę wydalonych funkcjonariuszów, żądając powrotu niemieckich kolejarzy i przewoźników. Rady Ministrów w Paryżu i Brukseli zajmują się zbadaaniem pytania, czy propozycje niemieckie podjętowane są istotnie chęcią ułatwienia budowy życia ekonomicznego oraz spłaty odszkodowań.

LONDYN, 26 grudnia (PAT). Ambasador niemiecki zawiadomił rząd Wielkiej Brytanji o nowych krokach, poczynionych przez Rząd Rzeszy w Paryżu i Brukseli.

BRUKSELLA, 26 grudnia (PAT). Niemiecki charge d'affaires wręczył jasprowi memoriał, zawierający odpowiedź na ostatni list z miesiąca grudnia. Jaspas oświadczył, że zbada notę w porozumieniu z rządem francuskim.

PARYŻ, 26 grudnia (PAT). Niemiecki charge d'affaires Hoesch wręczył Poincaremu notę, dotyczącą zagadnień ekonomicznych i administracyjnych na terytorium okupowanym. Poincare sformułuje swą odpowiedź po porozumieniu się z rządem belgijskim.

Francja podnosi się pracą i wytrwałością.

Raport sen. Berangera o budżecie na r. 1924.

PARYŻ, 26 grudnia (PAT). Rozdano w Senacie raport Berangera, ustalający między innymi budżet na rok 1924. Według tego budżetu dochody wynosiłyby 23 miliardy 950 milionów, wydatki 23 miliardy 382 miliony pozostałaby nadwyżka 568 milionów fran. Beranger uważa w tym raporcie, że sytuacja ekonomiczna Francji w przeddzień roku 1924 przedstawia się bardzo pomyślnie. Bilans handlowy, który w roku 1920 zamknięty był deficytem wynoszącym z góry 23 miliardy, obecnie został zrównoważony.

Oreǳie kanclerza kraju nędzy i głodu.

W Niemczech 4 miliony bezrobotnych i stan średni w rozkładzie.

Berlin, 26 grudnia (PAT). Za pomocą radiotelefonu ogłoszono dziś w całym Niemczech, polityczne oreǳie świąteczne kanclerza Marksa. Kanclerz przedstawia na wstępie w jaskrawych barwach zubożenie i głód w Niemczech, wyraża zagranicy podziękowania za ofiary na rzecz głodnych, podkreśla solidarność Niemców całego świata, wspomina o Niemcach wydalonych z krajów okupowanych oraz o tych, znajdujących się w więzieniach francuskich, wreszcie stwierdza rozpadanie się ongi zamożnego stanu średniego. Oreǳie zazna-

cza w dalszym ciągu, że w Niemczech jest 1 i pół miliona bezrobotnych i 2 miliony częściowo zatrudnionych. Poza-tem w krajach okupowanych jest również 2 miliony bezrobotnych i także ilość częściowo zatrudnionych. Następnie wspomina kanclerz o redukcji urzędników, będącej wynikiem niezbędnych oszczędności. W końcu oreǳie kanclerza składa silne przyrzeczenie, że naród niemiecki i rząd Rzeszy będą starali się wypełnić w miarę możliwości zobowiązania dotyczące odszkodowań.

Smierć Wł. Tetmajera.

Kraków, 26 grudnia (A. W.) — W dniu dzisiejszym rano zmarł na udar serca Włodzimierz Tetmajer, wybitny artysta malarz w 68 roku życia, hawicę podczas świąt u zięcia dra Rybickiego. Sw. pamięci zmarły w roku 1911 wszedł do parlamentu austriackiego jako poseł z ziem krakowskiej; we obowiązki poselstwa spełniając się do

chwili uzyskania naszej samodzielnosci. W ostatnich latach usunął się od życia politycznego, oddając się jedynie sztuce. Osierocił 6 córek, z tych 5 zamężnych i jednego syna. Drugi starszy syn padł na polu chwwały w walce z bolszewikami, jako porucznik ósmego pułku ułanów.

Hołd dla polskiej bojowniczkii nauki.

Uznanie zasług p. Curie-Skłodowskiej.

Rząd francuski złożył dziś w Sorbonie uroczysty hołd pani Curie-Skłodowskiej oraz jej małżonkowi obecni byli: Prezydent Republiki Millerand, rektor uniwersytetu p. Aopeld, minister higieny Straus oraz liczni przedstawiciele świata naukowego.

W dniu dzisiejszym jako w 25 rocznicę odkrycia radium przez p. Curie i jego małżonkę p. Curie-Skłodowską, minister higieny Straus dokonał uroczystego otwarcia ochrony dla ubogich mienia Curie.

Misja sowiecka w Rzymie.

Rokowania w sprawie układu handlowego.

Rzym, 26 grudnia (AW) Według doniesień tutejszych piśm, rokowania włosko-sowieckie w sprawie układu handlowego postępują szybko naprzód i w tym celu do Rzymu przybyła specjalna misja sowiecka pod przewodnictwem Gordjakowa. Włosi mają otrzymać koncesję na eksploatację pól naftowych na Kaukazie na urządzenie kopalni węgla w Zagłębiu Donieckim oraz otrzymali już jedną koncesję rolną na Ukrainie. Włoszy mają dostarczyć robotników, rzeczoznawców i kapitalistów. Według ostatnich wiadomości sowiewy przyjęły i ratyfikowały układ z grupą włoską, odnośnie eksploatacji pól

naftowych. Chodzi tu mianowicie o teren rozciągający się na przestrzeni 18 tysięcy kilometrów w okolicy Signow w Gruzji. Należy zaznaczyć, że wspomniana strefa eksploatacji włoskiej leży w obrębie linii kolejowej Baku — Tyflis — Batum, co umożliwi szybki transport produktów do Włoch.

Wiedeń, 26 grudnia (A. W.) — Według doniesień „Neue Freie Presse” z dyplomatycznych kół włoskich, rząd włoski miał powziąć decyzję w sprawie zamianowania swego przedstawiciela przy rządzie moskiewskim. Na stanowisko to powołany ma być obecny minister peczęt, I. Cesaro.

A komunizm czuwa w Europie.

Wykrycie wielkiego spisku w Hiszpanji i Portugalji.

Madryt, 26 grudnia (PAT). Potwierdza się wiadomość o wykryciu spisku, który miał wybuchnąć 28 grudnia w postaci ruchu rewolucyjnego w Hiszpanji i Portugalji. Dokonano licznych aresztowań wśród komunistów w Ma-

drycie, Sewilly i Bilbao oraz w centrach górniczych i przemysłowych. Stwierdzono istnienie licznych organizacji komunistycznych działających pod płaszczkiem towarzystw sportowych.

KRONIKA ZAGRANICZNA.

Venizelos wraca.

Rząd grecki otrzymał od Venizelosa zgodę na przybycie do Grecji na pewien czas dla wzięcia udziału w uporządkowaniu sytuacji w kraju. Venizelos obstaje przy swem postanowieniu nie powracania do życia politycznego.

Uniewinnienie.

Oskarżona o zabójstwo sekretarza „Action Francaise” Marjusa Plateau, Germaine Bertou została uniewinniona przez sąd przysięgłych.

Z Tangeru.

Z Tangeru donoszą, że wódz zwolowanych plemion Rozsuli żyje. W zdrowiu jego nastąpiło polepszenie.

Zmniejszenie liczby deputowanych.

Izba deputowanych omawiając sprawę liczby deputowanych przyszłej izby, przyjęła poprawkę Louchera ustalającą liczbę deputowanych na 599 zamiast dotychczasowych 626.

W kraju wiecznej rewolty. „Temps” dowiaduje się z Meksyku,

że rewolucyjne wojska meksykańskie, wyparte z miejscowości Puebla reorganizują się w celu odebrania z powrotem swego miasta wojskom rządowym.

Trzęsienie ziemi w Ameryce.

Paryż, 26 grudnia (AW) Havas donosi o nowym gwałtownym trzęsieniu ziemi w południowej Ameryce. Tym razem trzęsienie ziemi miało miejsce we wschodnich Kordyljerach. Zniszczona została 3 gminy. Nie brak ofiar w ludziach. W samym mieście Bogotta trzęsienie wyrządziło znaczne szkody.

Przybycie Zamojskiego.

Warszawa, 26 grudnia (PAT) — Wbrew wiadomościom umieszczonym w niektórych dziennikach, poseł Maurycy Zamojski dotychczas jeszcze z Paryża nie przybył. Przyjazd jego spodziewany jest w piątek.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Kurjer Łódzki”.

Górny Śląsk pod skrzydłami Rzeczypospolitej.

Walka przemysłu śląskiego z Polską. Katastrofalne położenie finansowe gmin. Pierwszy budżet Sejmu Śląskiego. Rozwój Tow. Obr. Kr. Zachodnich na Śląsku.

(Od wł. koresp. górnośląskiego).

Katowice, grudnia.

Ciężki przemysł śląski zamiast — jak to już kilkakrotnie zaznaczałem w moich „Listach” — popierać Rząd w usiłowaniach jego, mających na celu naprawę skarbu, przeciwnie usiłowania te utrudnia, systematycznie wykręcając się od świadczeń na rzecz skarbu, chociaż do tego obowiązku obywatelskiego w pierwszym rzędzie poczuwać się powinien. Co gorsza, przemysł ten doszedł do takiej potęgi, że nie Państwo wzgl. Rząd, ale przemysł Rządowi zaczyna robić przepisy i uzależniać swoje stanowisko w sprawach, naprzykład świadczeń podatkowych od daleko idących przywilejów dla wielkiego przemysłu.

Jednym z takich krzywiliłów jest żądanie przez Związek właścicieli kopalń zniesienie ceł wywozowych na węgiel. Co w zamian za to „ofiarować” chce wielki przemysł? Jak wiadomo, naprawie skarbu służyć ma niedawno uchwalony podatek majątkowy. Celem przyspieszenia ściągania tego podatku rząd zwrócił się m. i. także do przemysłu śląskiego o zaliczkę w sumie 36 milionów złotych franków na poczet tego podatku. Po długich rokowań przemysł śląski oświadczył gotowość zapłacenia tylko 25 milionów franków, i to tylko 5 milionów gotówką, a resztę weksłami. Pomijając już smutny fakt, że rząd musiał się zniżyć do rokowań z baronami przemysłowymi, stwierdzić należy, że wielki przemysł śląski poprosił wykręca się od obowiązku płacenia podatków i wzbiera się od ponoszenia w tym względzie jakichkolwiek ofiar na rzecz uzdrowienia finansów Państwa. A przecież ciężki przemysł śląski nie może narzekać na złe czasy! Pod rządami polskimi przemysł śląski napewno zarobił więcej niż 10 razy 25 milionów franków.

Przyczyną tej zagadki odrazu wpadną nam w oczy, gdy uprzytomnimy sobie fakt, że ciężki przemysł śląski przeważnie znajduje się w posiadaniu niemieckim i że niemal wszystkie stanowiska kierownicze zajęte są przez Niemców. Taka naprzykład Spółka Kopalni Gieschego miała czelność, mianowania generalnym dyrektorem swych zakładów p. Gansego, zięciatego haka-tystę, który niegdyś stał na czele pruskiej Komisji Kolonizacyjnej i „kolonizował” dzielnice polskie przybłądami z głębi Niemiec, rugując żywoł polski. Trudno zatem spodziewać się od tego pana i licznych jemu podobnych, aby dobrowolnie uczynili coś dla naprawy skarbu polskiego...

×

W ubiegłą niedzielę odbyło się w Katowicach tegoroczne walne zebranie Związku Gmin Województwa Śląskiego przy udziale przedstawicieli prawie wszystkich gmin miejskich i wiejskich. Z referatów, wygłoszonych na zebraniu, okazało się, że położenie finansowe większej części gmin jest wprost katastrofalne. Pojedyncze gminy nie mają prawie żadnych źródeł dochodów. Stosunkowo najlepiej gospodarzą jeszcze te, w których obrębie znajdują się kopalnie i huty, bo ściągają z nich znaczny podatek, inne zaś skazane są jedynie na pobieranie niskiego podatku procederowego od nielicznych kupców itd., i na ciągłe podnoszenie cen za wodę i inne gminne źródła dochodu. Wobec pustek w kasach liczne gminy nie są już w stanie opłacić swych urzędników, nie ma pieniędzy nawet na zakupienie naprzykład opału dla szkół. Zjazd uchwalił w końcu rezolucję, wzywającą rząd centralny i sejmy warszawski i śląski o przyjęcie gminom z pomocą przez zaprowadzenie ustawy, regulującej finanse gmin śląskich.

×

Budżet śląski nie przedstawiałby się źle, gdyby podatki (jaknajrychlej) można było ściągać w walucie o stałej

wartości. Wynika to już z preliminarza budżetowego dla Województwa Śląskiego na r. 1923, przedłożonego na ostatnim posiedzeniu Sejmu Śląskiego. W I kwartale r. b. dochody Województwa wynosiły 87 miliardów, wydatki zaś 20 miliardów mł., w II kwartale dochody 298, wydatki 42 miliardy, w III kwartale wydatki 755 miliardów młp. Preliminarz przewiduje za 1923 r. ogółem 3242 miliardy młp. dochodu (w tem 2942 miliardy podatku węglowego) i 1412 miliardów młp. wydatków (w tem 1300 miliardów dla skarbu polskiego jako udział w dochodach śląskich).

Z wydatków śląskich największą pozycję zawierają wydatki na Wydział oświecenia publicznego i wyznań religijnych (38 miliardów), oraz administracja wewnętrzna (32,5 miliarda). Utrzymanie Sejmu Śląskiego kosztuje 17,5 miliarda. Z preliminarza wynika, że w Województwie zatrudnionych jest ogółem 8742 urzędników i funkcjonariuszy, w czem 4706 urzędników wyższych (z czego 3409 w Wydziale oświecenia) i 4130 urzędników niższych (z czego 3538

w administracji wewnętrznej). Preliminarz odesłano do komisji budżetowej celem uzgodnienia go z obecnym stanem waluty.

×

Działalność bardzo ożywiona i pochwalać godną rozwija na Górnym Śląsku przed niejakim czasem założone „Towarzystwo Obrony Kresów Zachodnich” (T. O. K. Z.), które ma na celu obronę polskości przed nawałą niemiecką i szerzenie oświaty w duchu polskim T. O. K. Z. rozwinęło się w stosunkowo krótkim czasie tak, że prawie nie ma już miejscowości na Śląsku, gdzieby nie istniała filja wzgl. kółko tego Związku. Towarzystwo m. i. ma na celu oczyszczenie urzędów polskich z żywiołów hakatystycznych. W magistracie naprzykład myśłowickim dotąd jeszcze urzęduje wielu Niemców, którzy w służbie posługują się językiem niemieckim. I tak zresztą przebywa na polskim Śląsku jeszcze wielu Niemców, którzy publicznie drwią sobie z wszystkiego co polskie. Tak naprzykład donosi wychodzący w Katowicach „Polak”, że niemiecki budowniczy o polskim nazwisku dr. Mercik z Lipin tak się wyraził w hucie tamtejszej o robotnikach polskich: „Tej polskiej bandy i tak już mam dosyć!” Działalność zatem T. O. K. Z. które występuje wobec tego rodzaju wybryków hakaty w obronę polskości, tylko na pochwałę zasługuje.

Aleksy Pałak.

Pokłosie polityczne.

Bolszewicy liczą się. Spiesz się burżuazjo! Niech żyje Mussolini! Upaństwowiona lichwa. 80 pudów buty. Precz z wódką — niech żyje czerwony szynk!

Pisaliśmy już o tem, że w Sowdepłi „coś się zaczyna psuć”. Nie dopisują wybory; czerwonec leci, jak ciężki kamień z wysokości „złotowej”, drożyzna wrosta, a wraz z nią niezadowolone mas steroryzowanych... Słowem, duszno jest w raju sowieckim. Nie więc dziwnego, że naczelne władze szukają nowych dróg. Droga ta jest wyłuszczone na świat szeroki przez góry i morza. Chocoby za cenę poważnych koncesji na rzecz kapitalizmu! W tym kierunku bolszewicy robią wszystko, co mogą. Przedstawiciele handlowi w Rzymie, Nowym Jorku, Londynie i in. pracują bez wytchnienia, błagają burżuazję, obiecują złote góry. A Moskwa w najwyższym napięciu czeka na realne wyniki.

Sam towarzysz Stiekiłow-Nachamkes — naczelny redaktor „Izwestii” pomaga wstępnymi artykułami kolegom w stolicach Europy Zachodniej i Ameryki Północnej.

P. Nachamkes widzi w oświadczeniu Mussoliniego o możliwości uznania de jure Rosji sowieckiej drogę do „niezależnej polityki zagranicznej Włoch”. Cieszy się bardzo z tego, że Włochy w ten sposób uniezależniły się od Grecji, jakkolwiek zlekka i Francję kokietają, by przecież w następnym artykule mógł ją namawiać do uznania Sowieców.

Bardzo dyplomatycznie, bardzo gładko: przeciwko entencie jako całości — najordynarniejsze przekleństwa, do każdego zaś państwa w skład ententy wchodzącego — „oczko”, co prawda, podbite, opuchnięte...

Urzędowy organ sowiecki nie widzi przeszkód dla przyjaźni z „najbardziej agresywnym przedstawicielem burżuazji” — Mussolini. „Mussolini — pisze Nachamkes — jest pierwszym jako głowa państwa, który otwarcie oświadcza, że taka zmiana polityki (uznanie Sowieców — przyp. red.) w stosunku do rządu sowieckiego jest pożądana i na czasie”.

I tutaj „Izwestia” wystawiają swoją niewinność proletariacką na licytację. Chwaląc Mussoliniego za jego zmysł państwowy, i zaznaczając, że również w Anglii, Francji, Jugosławii, Skandynawii, „a nawet w Ameryce” dają się słyszeć głosy za zrzczeniem się starej polityki blokady — p. Stiekiłow-Nachamkes przez chwilę się wierci, rumieni, uspakaja komunistów, a potem kończy tak swój artykuł wstępny:

„Rozumie się samo przez się, że te państwa burżuazyjne, które pierwsze

każdem polu. Obok tej lichwy ideowej nazewną — rozwija się nie gorzej lichwa realna wewnątrz. Jakkolwiek handel i przemysł jest upaństwowiony! Nowe curiosum: bolszewicy rozpoczęli walkę z lichwą upaństwowionych placówek. Walka państwa z samym sobą.

Bo oto znany komisarz Ławin przytacza przykłady niesłuchanej lichwy sowieckich urzędów. „Przy wypuszczeniu z drukarni — powiada tow. Ławin — książka (wymienia tytuł książki) kosztowała 72 kopiejki złote (czarwońcowe), a państwowe księgarnie detaliczne sprzedają ją tuż w Moskwie po 3 ruble 50 kop., czyli pięć razy drożej kosztów własnych. Zysk handlowy z ceny produkcyjnej wynosi ok. 400 proc. Okazuje się więc, że lwia część ceny dostaje się naszym sowieckim handlowym pośrednikom-wydawcom i ich księgarniom detalicznym”. Ławin proponuje więc walkę z tego rodzaju lichwą placówek sowieckich.

Inny dygnitarz sowiecki Szlichter ekonomista — wliczył znowu w „Ekonomiczesko żywni” — że w niektórych miejscowościach włościanin musi płacić za zakupioną w miesiące parę butów — 80 (ośmdziesiąt) pudów chleba! Tych ośmdziesiąt pudów butów włościanin nie miał siły kupić...”

Gdyby tak komisarza bolszewicy powiadali ośmdziesiącio pudowe buty i ruszyć się w nich nie mogli, możeby chłop wtedy kupował wszystko taniej...

A w tych warunkach chłop zamiast butów, któreby mogli nosić tylko bohaterzy z ros. poezji ludowej, jak „Ilija Moromiec” i in. — kupuje sobie wódkę, po której jest mu nawet bez butów lekko. „Wśród robotników — donosi najnowszy numer „Prawdy” — pijaństwo stało się zjawiskiem powszechnym pija wszyscy: mężczyźni, kobiety i wyrostki. Związki zawodowe proszą o zamknięcie szynków w dzielnicach robotniczych”. Przeciwno temu pisma sowieckie, w szczególności pismo „Trud” powstaje, wynajdując swoje sposoby nauki z pijaństwem...

„Pijaństwu i wszelkiego rodzaju narkotykom — pisze „Trud” — przeciwstawiać należy głęboką pracę kulturalną, czasami w oryginalnej formie, dostosowanej do danych warunków bytu. Czerwony szynk, eksperymentalne sady nad pianizami i tp. — oto czem należy bić pijaństwo...”

Do całej „głębokiej” kulturalnej roboty sowieckiej dochodzi jeszcze „czerwony szynk” („krasny traktir...”) Zacznie się więc pić wódkę nie „burżuazyjnie” — kieliszkami, a po „proletariacku”, na czerwono — szklankami. Nowy środek walkim dla zwolenników prohibicji! Niech żyje czerwony szynk!

G—oki.

NA OBECNY SEZON POLECAMY
KREM BAYADÈRE PUDER

Chroni wzrok, oszczędza prąd

PHILIPS ARGENTA

Co dzień niesie? Miljon marek dziennie za opał na jednego pacjenta.

Grudzień
27
Czwartek

Dziś: Jana Apost. Ewang.
Intro: Młodzianków M. m.

Wschód słońca o g. 8.44.
Zachód o g. 4.30.
Wschód ks. 9.17.
Zachód o g. 10.57.
Długość dnia g. 7.15.
Ubyło dnia g. 8.14.

Dziś w Łodzi:

Cyrk Ciniselli Konstantynowska 16.
Dziś 2 Wielkie przedstawienia. Program № 7.

„Casino“ — „PIĄTA ULICA“ (Fifth Avenue), współczesny dramat erotyczny.

„Casino“ (Sala witrażowa) WYSTAWA MŁODEJ SZTUKI otwarta codziennie od 11 rano do 10 wiecz.

„Odeon“ — „MALEC SZELMA“ dramat w 5-ciu aktach.

„Luna“ — „Z U L E J K A — PERŁA HAREMU“ dramat wschodni w 7-łu aktach.

„Grand-Kino“ — „OLIVER TWIST“ podług romansu Dickensa z Jackie Coogan w roli głównej.

„Nowości“ — „NOWOCZESNY MUSZKIETER“ 6 aktów romantycznych niewowodzeń.

Spółdzielnia Pracowników Państwowych — „DZIEWCZĘ Z KRAINY BURZ“ wspaniały dramat w 6 aktach.

Teatr Miejski przy ul. Cegielińskiej № 63. Początek o godz. 8.15. „NAUCZYCIELKA“

bip) **Nowe opłaty akcyzowe.** Podwyższone zostały opłaty od zapalniczek, wina, spirytusu, cukru i drożdży o 100 procent.

bip) **Papierosy od dziś drożeją.** Z dniem dzisiejszym drożeją znów papierosy i sztuka jedna galunów „Luksusowe A“ kosztować będzie 50 tys. mk., „Luksusowe B“ 35 tys. mk., „Najprzebieższe A“ 32 tys. mk., „Najprzebieższe B“ 27 tys. mk., „Przednie A“ 22 tys. mk.

bip) **Ustalenie wzrostu drożdży.** Jak się dowiadujemy, komisja do badania zmian kosztów utrzymania zbierze się w środę dn. 2 stycznia w celu ustalenia wzrostu kosztów utrzymania w drugiej połowie grudnia.

bip) **Pod brama.** Na przechodzącym ulicą Piotrkowską przed domem Nr. 37 Salomona Rzędowskiego spadła brama, zadając mu kilka ran gnucio-nych.

Do nieszczęśliwego przechodnia wezwano pogotowie, które opatrzyło go.

bip) **Napad i rabunek.** W nocy na przechodzącym ulicą Szkolna J. Perlmana napadło dwóch opryszków, którzy wyrwali mu tekę z pieniędzmi i rzucili się do ucieczki. Jakiś przechodzień zatrzymał jednego napastnika i ten tekę oddał lecz następnie zbiegł.

W tece okazał się brak 12 milionów marek.

Kontrola w szpitalu radogoskim.

bip) Na jednym z ostatnich posiedzeń delegacji wydziału budowlanego, uchwalono między innymi wyasygnować 50 milionów mk. na oczyszczenie z kamienia jednego z kotłów szpitala miejskiego w Radogoszczu.

Przy tej sposobności jeden z radnych poruszył sprawę nadmiernego spożycia węgla przez ten szpital (50 korcy dziennie).

Na wniosek mówcy uchwalono wyłonić specjalną komisję dla zbadania warunków opałowych tego szpitala. Do komisji weszli radni Bartczak, Praszki-er oraz Fein.

W wykonaniu tej decyzji komisja w asystencji miejskiego inż. Trabczyńskiego udała się do Radogoszcza gdzie zwiędziła i zbadała zarówno kotłownię

jak i wszystkie kanały podziemne w których jest umieszczona komunikacja rurowa i parowa. Informacji udzielił naczelny lekarz szpitala dr. Krakowski.

Komisja stwierdziła że w zasadzie urządzenie szpitala nie pozostawia wiele do życzenia. Co się tyczy kwestii opałowej, to takowa dałaby się pomyślnie rozwiązać, przy pewnych dość kosztownych przeróbkach. Ze względu jednak na to że szpital stanowi własność fundatorów, komisja musi się powstrzymać od wniosku, zmierzającego do nowych inwestycji na koszt miasta.

Przy obecnym stanie rzeczy, oraz przy dzisiejszej cenie węgla magistrackiego, sam opał kosztuje około miliona mk. dziennie na pacjenta.

Niezwykły rabunek na wsi.

bip) W piątek na rynku kupiła żona p. H. Liszyckiego pół korca kartofli, które sprzedający niejaki Jan Spaczowski odniósł jej do domu. Tutaj p. L. zamówiła jeszcze 5 korcy kartofli, lecz chłop oświadczył, że ktoś po te kartofle musi jechać do niego na wieś do Nowo Solnej.

W sobotę wieczór wybrał się na wieś p. Liszycki i zabrał ze sobą 120 mil. mk. przyczem nocował u owego chłopca.

W nocy wszedł do chałupy Spa-

czowski jeszcze z jakimś chłopem i obaj wywiekli p. L. z łóżka i zamknęli nago w stodole, a sami przeprowadzili rewizję jego ubrania i zabrali owe 120 milionów zegarek złoty i papierośnicę. Późem z powrotem sprowadzili zmarniętego Liszyckiego i kazali mu pod groźbą zastrzelenia z fuzji podpisać papier że otrzymał kartofle za owe 120 milionów. L. podpisał pokwitowanie i po powrocie do domu zawiadomił o rabunku starostę Remiszewskiego, który zajął się ukaraniem winnych.

Przed upadkiem Baldwina.

—o—
Wszystkie informacje nadchodzące z zagranicy o sytuacji politycznej Anglii każą wnioskować, że się stosunki w dwóch punktach wyjaśniły: co do losów gabinetu konserwatywnego i charakteru przyszłego rządu.

Już zaraz po ustaleniu wyniku wyborów, t. j. klęski rządzącej partii, podjęli konserwatyści usiłowania, żeby dla poparcia swego rządu uzyskać głosy liberalów; nie taili się nawet z tem, że w razie nie przeprowadzenia konkretnego programu przez swój gabinet byłiby gotowi zlikwidować go, a liberalom umożliwić stworzenie własnego gabinetu i następnie ten rząd poprzeć.

Odpowiedzią na te nieoficjalne zresztą głosy była mowa Asquitha wygłoszona w dniu 18 grudnia na zebraniu klubu liberalnego Izby gmin. Omawiając powyższe projekty konserwatystów naprzód wyraził Asquith zdziwienie że ci sami ludzie, którzy aż do samych wyborów nazywali go „starym jęczącym starszkiem, wulkanem wygasłym“ obecnie, gdy im potrzebny, sławią go jako bohatera, który jeden może uratować państwo przed grozą rządów socjalistycznych. Po takim wzgardliwym potraktowaniu konserwatystów zakończył

Asquiths mowę stanowczym stwierdzeniem, że dni „gabinetu Baldwina są już policzone“ i że liberali nie mają ochoty ratować go przed upadkiem.

W ten sposób spalił Asquith most porozumienia z konserwatystami. Wobec tego najbliższa przyszłość rządu angielskiego jest jasna!

Dnia 8-go stycznia zbierze się parlament; następnie zostanie odczytana mowa tronowa, której głównym punktem będzie podanie środków na usunięcie bezrobocia, jak tego żądała Rada jener. Trade-unions łącznie z komitetem wykonawczym Labour Party. Tydzień po 8 stycznia wypełnią formalności związane z rozpoczęciem nowej kadencji parlamentarnej, tak że dopiero 15 stycznia po mowie tronowej — jak przewiduje „Temps“ — weszłyby pod obrady sprawa wotum zaufania dla rządu Baldwina.

Stanowisko Labour Party względem niego jest dostatecznie znane. Co do liberalów, to Asquith zapowiedział, że będą się kierowali tylko „względami rzeczowymi“. A te dla niego przedstawiają się w ten sposób, że jak w tej samej mowie oświadczył — „gabinet nie ma nic za sobą, tylko same dowody niedo-łęstwa“. I liberali więc wypowiedzą się przeciw rządowi konserwatywnemu Baldwina.

Jest zatem prawie pewnem, że w połowie stycznia gabinet Baldwina zgłosi dymisję. Również pewnem jest, o ile nie zajdą nieprzewidziane wypadki, że

król powierzy Mac Donaldowi misję utworzenia nowego rządu. Po raz pierwszy w dziejach Anglii trzecie (socialistyczne) stronnictwo objęłoby kierownictwo państwem. Zdaje się jednak — nie na długo!

Tylko bowiem wtedy mógłby rząd Mac Donalda liczyć na poparcie partii mieszczaniskich, gdyby zrezygnował ze swego maksymalnego i zasadniczego programu: odstąpił od kapitału i nacjonalizacja przemysłu a poprzestął na załatwieniu bezrobocia. Wy-ucicie pierwszej i drugiej zjednoczy obydwie partie mieszczaniskie w opozycji i spowoduje jego upadek. A wtedy pozostanie jedynie jeszcze raz zasięgnąć „uczciwie (jak mówi Baldwin) rady kraju“, t. j. rozplasać nowe wybory.

Tak się przedstawia sytuacja polityczna Anglii odnośnie do dwóch zagadnień: losów gabinetu Baldwina i charakteru jego następcy. Są one jasne; nie wyjaśnia to jednak wcale całego zagadnienia przyszłej linii politycznej państwa. Ta jest całkiem „zatopiona w ciemnościach“, jak się wyraża „Temps“. Trafnie ocenił położenie Mac Donald gdy powiedział, że „Anglia nie może się jeszcze przyzwyczaić do istnienia trzech partij w miejsce dwóch dotychczasowych“. Wódz Labour Party sędziwia się, że po chwilowym zakłopotaniu opinia kraju wywole się za powrotem do tradycji dwóch partij; tym razem będą niemi — tego zdaniem — konserwatyści i socjaliści; liberali zaś Partję Pracy, głównie jednak obóz konserwatystów. Ale to już rzecz dalszej przyszłości!

Teatr, muzyka i sztuka

Teatr Miejski w Łodzi

ul. Cegielińska 63.

Dziś t. j. w czwartek Teatr Miejski daje cieszącą się niebywałym powodzeniem „Nauczycielka“ Nicoodeniego w wykonaniu najlepszych sił naszego zespołu z p. Ireną Solską-Grosserową na czele.

W piątek arcyzabawna komedia znakomitego autora S. Garricka p. t. „Proces rozwodowy“.

„Komunikat.“

Wyrazy serdecznego podziękowania p. Doktorowi Mogilnickiemu, za uratowanie życia Januszkowi składają Rodzice i Dziadkowie
Łódź w grudniu 1923 r.

ZREZYGNUJEMY

z tanich — a sprzedajemy wyłącznie dobre towary po przystępnych cenach: damskie suknie, bluzki, spodniczki, bielizna, pończochy.

Radzimy zaraz kupić!

Każda matka powinna wiedzieć, że

Neo-Fosfatyna Wendy

jest najlepszą odżywką dla dzieci.

Skład Apteka K. WENDY,

Kr.-Przedm. 43, w Warszawie,
ZADAC WSZĘDZIE

Ajencja Wschodnia-Oddział w Łodzi, Traugutta 6, tel. 21-50

miniejszym zawiadamia, że otworzyła **WYDZIAŁ OGŁOSZEN**, który przyjmuje ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych po cenach redakcyjnych.

W Ajencji Wschodniej można abonować wszystkie **przedgiel- dy, giel- dy i pogiel- dy** walutowe, akejowe i towarowe, krajowe i zagraniczne.

Po europejsku zorganizowany wydział ekonomiczny daje gwarancje szybkiego informowania abonentów o kursach giełdowych.

Polecamy abonament „**Codziennych Wiadomości Ekonomicznych**“, które zawierają giełdy i sprawozdania z rynków handlowych całego świata „C. W. E.“ dostarczamy abonamentem o godz. 8-ej rano. Notowania giełdowe nadajemy telefonem i rozsyłamy cedulki.

